

2. Полякова Н. Б. *Философия и экономика: аспекты взаимодействия*. 3-е изд. Ижевск: *Вестник Удмуртского университета. Серия «Философия. Психология. Педагогика»*. 2015. №14.

3. Ільїн В. В. *Філософія економіки // Велика українська енциклопедія*. Київ, 2019. URL: <https://vue.gov.ua> (дата звернення 27.02.2021).

Швець В. О., здобувачка вищої освіти 2 курсу гр. ПУА-191
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МЕНЕДЖЕРА КРИЗЬ ПРИЗМУ ЖИТТЄВОЇ МУДРОСТІ

Філософія – наука, яка вивчає першопричини сутнісного і вічного. Для мене, як людини, яка цікавиться питаннями людської унікальності, досить важливо зрозуміти процеси, які відбуваються поза межами нашого безпосереднього спостереження, адже світ набагато ширший, ніж ми навіть собі уявляємо. Кожен бачить саме те, що хоче побачити та розуміє те, до чого прагне. Протягом життя ми накопичуємо навички, знання, які так чи інакше допомагають нам розбудовувати своє життя та існувати за законами Всесвіту. Мудрість людини – саме те духовне багатство, що накопичується протягом всього життя. Знання і досвід формують підґрунтя, на яке можна цілком покласти у вирішенні нагальних питань.

Науковці твердять, що мудрість це – володіння знанням і досвідом, обачністю та інтуїцією зі здатністю, звісно, застосовувати ці якості у повсякденному житті. «Тільки божество може мати всеосяжну мудрість, а людині властиво лише прагнути до неї», – дещо пафосно, але, загалом, справедливо стверджував давньогрецький філософ Піфагор. Я погоджуюсь з цим висловлюванням, бо, дійсно, людина все своє життя прагне до того, щоб досягнути все, що просто неможливо. Світ – неосяжний, а отже, і знання нескінченні. На мою думку, мудрість людини проявляється не в тому, скільки вона знає, а в тому, скільки вона ще хоче пізнати. Знати причини – це те, що допоможе краще пізнавати світ та знайти своє місце в ньому. Мудрість людини може стати головною перевагою в її професійній діяльності. Так, наприклад, для того, щоб стати успішним керівником, треба вміти вчасно приймати ефективні рішення та досягати результату, необхідно завжди покладатися на знання, на власний і загальноцивілізаційний досвід. Мудра людина досліджує першопричини, проводить аналогії з минулим аби висунути обґрунтовану гіпотезу, бере відповідальність на себе.

Наполегливий шлях до пізнання та самопізнання дозволяє відкривати нам нові горизонти. Креативний менеджмент – один із них. Новітній підхід до розв'язання проблем людського буття зробив цей процес цікавим та ефективним. Якщо людина розуміється на своїх здібностях та вподобаннях, то це дозволяє їй досягти високих результатів у конкретному виді діяльності, будь-то література, живопис, математика, мистецтво. Кожен із нас має творчий потенціал, який важливо розвивати. Творчий потенціал – складова трудового потенціалу, що характеризує здібності людини та її активність щодо генерації нових ідей та їх своєчасної реалізації, наукових винаходів та розробок. Це сила, що рухає людиною та допомагає динамічно розвивати свою креативність та соціальну активність.

Мудрість особливо потрібна державним діячам, які повинні піклуватися про майбутнє, турбуватися про загальне, а не особисте благо. Філософська мудрість має бути не лише практичною, але й далекоглядною, стратегічною. Якщо політик думає про наступні вибори, то державна людина має дбати про майбутні покоління. Для того, щоб вміти керувати та бути справжнім лідером, успішним політичним діячем, потрібно спершу розібратися в собі, виявити сильні якості, методи прийняття рішень та окреслити здібності як свої власні, так і свого оточення. Окрім загальних та спеціальних здібностей розрізняють ще й теоретичні, які визначають схильність людини до абстрактно-логічного мислення, практичні, що зумовлюють успіх у конкретних практичних діях, творчі, що відповідають за процес створення нових ідей, комунікативні, які характеризують рівень взаємодії з людьми і забезпечують можливість налагодження комунікативних зв'язків з дуже різними людьми.

Я вважаю, що саме вміння налагодити контакт з іншим суб'єктом, сформувані позитивне ставлення до себе, що виявляється у рівні її обізнаності в певних питаннях та розумінні потреб інших людей. Мудра людина, перш за все, має орієнтуватися не лише на власні інтереси, але й на думку інших. Дослухатися та вміти зрозуміти – дуже важливо для керівника. Його креативність може допомогти зробити це швидко та якісно, надзвичайно позитивну роль тут відіграє оперативність та вчасність, адже творчі здібності притаманні кожному, варто лише їх в собі розкрити. Теоретик часто дотримується певної думки, наукової позиції, а от мудрець – вільний від непотрібних нашарувань, абсолютно відкритий до світу, готовий працювати над собою, щоб вдосконалитися та ширше пізнавати світ.

Мудрий керівник має вміти застосовувати отримані знання на практиці, адже недостатньо лише прагнення до змін, або лише роздумів про впровадження інновацій. Потрібно ще й впроваджувати в життя креативні ідеї та проекти. Основу людини складає не лише її зовнішня оболонка, а й те, що в неї, так би мовити, всередині, в душі. Так, це інтелект. Кожен із нас наділений певними властивостями, у розумовій діяльності постійно відбуваються процеси використання уяви та уявлення, без яких неможливий результативний процес мислення, саме свідоме та підсвідоме. Духовний інтелект – те, що задає стратегічний напрям розвитку особистості. В його основі лежить прагнення до розуміння сенсу життя і встановлення зв'язків із Всесвітом. Тож, він є підґрунтям прагнень і спроможностей, осмислення та формування ціннісної шкали особистості. Тож, мудрий керівник – саме той, хто не боїться розбиратися у складних питаннях та систематично задає їх собі. Не кожна людина має прагнення до осмислення життя та його аналізу. Коли людина формує певну життєву позицію, має власні цінності, то можна сказати, що їй вдалося організувати, виховати в собі та здобути певний рівень мудрості.

Філософський підхід до мудрості розкривається не стільки в повчаннях і порадах, скільки – і головне! – у способі життя, поведінці мудреця, пізнавальна сторона якої визначає ступінь зв'язку мудреця з іншими людьми на підставі одержаного знання. Саме з виходячи із такої позиції можна стверджувати, чи є керівник дійсно мудрою людиною. Адже він впливає, як думкою, так і діями на багатьох інших людей, які в деякій мірі, навіть беруть з нього приклад, хочуть також навчитися формувати самобутнє і, водночас, родові світовідношення. Моральність мудрості характеризує ставлення мудрої людини до власного духовного світу, що виражається в очищенні духу, прагненні до духовної досконалості. Справжній керівник, буде намагатися у всьому дотримуватися моральності, бути справедливим та шукати правду. Перш, ніж приймати рішення, звертатися до свого внутрішнього світу, так би мовити, особистісного стрижня, спираючись на гуманістичні переконання та цінності.

Тож, основа мудрості – глибоке усвідомлення постійної неповноти знань, палке бажання примножувати їх. Тільки мудра, високоосвічена людина може дозволити собі

сказати, наслідуючи Сократа: «Я знаю, що я нічого не знаю». Я цілком погоджуюсь із таким розумінням, адже ми ніколи не досягнемо ідеалу і не зможемо осягнути все на світі. Часто я переконуюсь в тому, що чим більше я дізнаюсь нового, тим швидше розумію, скільки цікавого мені ще доведеться пізнати. На кожному етапі життя ми збираємо в скарбничку знання, досвід, чим вдосконалюємося. І ці навички обов'язково знадобляться нам у подальшому. Креативний керівник буде покладатися на свій інтелект та дослухатися до думки інших, щоб приймати виважені ефективні рішення та ставати ще мудрішим.

Список використаних джерел

1. Мудрість. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%83%D0%B4%D1%80%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C> (дата звернення 26.02.2021).
2. Цитати про мудрість. URL: <https://uk.wikiquote.org/wiki/%D0%9C%D1%83%D0%B4%D1%80%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C> (дата звернення 26.02.2021).
3. Філософія як софійне знання. URL: https://pidru4niki.com/1605010752071/filosofiya/filosofiya_sofiyne_znannya (дата звернення 26.02.2021).
4. Мудрість / Кримський С. // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. С. 401. 742 с.
5. Самокиш О. В. Креативний менеджмент: навч. посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 204 с.

Якушкін Т. В., здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії 1 року навчання
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ВПЛИВ СТЕРЕОТИПІВ НА СІМЕЙНІ СТОСУНКИ ТА ОСНОВНІ СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Головні стереотипи про сімейні відносини між чоловіком та жінкою. Проблемою сучасного чоловіка є те, що він, не тільки змирився, але і сам згоден з такими висловлюваннями: «Чоловік зобов'язаний з народження...», «Чоловік повинен...». Саме такі стереотипні фрази можна зараз почути від багатьох жінок. Вони «вішають» на чоловіків ярлики, що він повинен заробляти гроші (зрозуміло, чим більше тим краще) для утримання і забезпечення сім'ї усім необхідним, робити регулярні подарунки своїй дружині, вирішувати проблеми будь-якого характеру і таке інше. А що, в свою чергу, отримує чоловік? Щоб відповісти на це запитання, потрібно згадати типові стереотипи про участь жінки у сімейному житті: «Жінка повинна доглядати за домівною, готувати, доглядати і виховувати дітей» та різні образливі ярлики на цю тему. І як можна помітити, все це складається в єдину картину більшості сучасних сімей. Але життя саме за такими сімейними відносинами має значні негативні наслідки.

Негативні наслідки для чоловіків. Причиною негативних наслідків є жінки, які свято вірять в те, що всі чоловіки їм винні, високої думки про себе так звані меркантильні «королеви», котрі в реальному житті нічим особливо привабливим не вирізняються і, як правило, не здатні до реальної турботи та любові. Уявімо собі одну із таких сімей, де чоловік багато працює на благо сім'ї, по справжньому любить свою дружину, яка, в свою чергу, має